ԳԻՆ 3 Ս. Դ.

لبنان

LIPANAN
JOURNAL ARMÉNIEN
Directeur Responsable
J. ADJEMIAN
Պատասխանատու Տնօրէն
Ժ. ԱՃԷՄԵԱՆ

ԼԻԲԱՆԱՆ

Հասցէ՝ Red. Journal LIPANAN Place des Canons Beyrouth
Թղթակցութիւններ ուղղել պատասխանատու Տնօրէնին

ՈՒՐԲԱԹ
19
ՄԱՐՏ 1926

ԲԱԺՆԵԳԻՆ	ՏԱՐԿ:	ՎԱՃՍ.	
Տեղական	300	150	Ս. Դ.
Սուրիա	350	175	»
Արտասահման	100	50	Ֆր
Ամերիկա	6	3	Տոլ.

Չնշանակուած ձեռագիրները չեն վերադարձուիր

ԱՆԿԱԽ ՀԱՅԱԹԵՐԹ

Աւելացակիցները պատասխանատու են իրենց սեռրագրութեան

Բ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 179

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԳՇ. ՕՒՐ. ՕՐԵՐԸ:

«Կ'երդնու Նահապետ. կանչէ ձեզ հայեր,
Հանճարն է մեզ կեանք. ըզնա վառեցէք,
Մեծ պզտիկ՝ այսոր սիրով վառուեցէք...
Ծագէ՛ հայ հանճար, փայլէ՛ բիւր բոցեր,
Իմանան ազգեր՝
Թէ հայք չե՛ն անցեր». Հ. Ղ. ԱԼԻՇԱՆ

Կը լսէ՞ք, հայրենակիցներ, ծանօթ ձայն մ'ըն է, հայը Ալիշանին հոգեզարդարդ ձայնն է, Նահապետն'ս է որ կը խօսի մեզի. ու երբոր խօսողը Նահապետն է, կրնա՞յ գտնուիլ հայ մը՝ որ բոլորովին ականջ չկորսի մտիկ ընելու համար զայն։ Ու միթէ ե՞րբ աւելի անհրաժեշտ էր որ լսելի ընէր Նահապետն իր ձայնը մեզի՝ քան այս դժոխմբեր ու սեւ օրերուն. օրե՞ր ուր տարաբախտ հայութիւնը իր հարազատ երկրէն, իր հայրենի բոյնէն անտէր, անտիրական ցրուած է աշխարհի չորս հովերուն, իր բոլոր քաղաքներն ու գիւղերը քարուքանդ. իր ամբողջ վանքերն ու եկեղեցիները աւերակ ու իր շէնշող դըպրոցներն ու վարժարանները՝ փոխանակ հայ անմեղ ու կայտառ մանուկներու եռուզեռին՝ վայրի բուերու բնակարան են դարձած. օրե՞ր ուր հայութեան վայրաւատին բեկորները, օտար ասպարներու տակ, օտար անհարատ ափերու վրայ, խեղճուկրակ խրճիթներու, հիւղերու մէջ, ախուվախով արիւն արցունք կու լան։ Ա՜հ, ճիշտ ժամանակն էր ալ՝ որ լսուէր ծերուկ Նահապետին հոգեխրախոյս, սրտապնդիչ՝ հեզինակաւոր ձայնը։

Լսեցէ՛ք, ան սոսկ կը խօսի մեզի. ու կը խրատէ, ու կը սրտապնդէ, ու կը խրախուսէ. ցոյց կու տայ մեզի գոյութիւնէս տեւականացնելու ու այս անտանելի թշուառութիւններէն ելքի միակ ճարը. միակ միջոցը։ Կ'երդնու Նահապետը թէ հայ հանճա՛րն է փրկութեան միակ ապաւէնիս ու սրտայոյզ կոչ կ'ուղղէ մեզի որ վառենք հայ հանճարը, մեծ ու պզտիկ անոր սիրովը վառուինք, որպէս զի փայլի այն բիւր բոցերով ու՝

Իմանան ազգեր՝
Թէ հայք չե՛ն անցեր։

Օ՜ն, լսեցէ՛ք, լսեցէ՛ք, յուզուեր է Նահապետը, շատ ու շատ յուզուեր. իր երդումը հանդիսաւոր է, զգայացունց է.

«Կ'երդնու Նահապետ, կանչէ ձեզ հայեր,
Հանճարն է մեզ կեանք, ըզնա վառեցէք։»

Մեզ կեանք չէ ուրեմն կազն ու կոիւը, վէգն ու վէճը. մեզ կեանք չէ անհամաձայնութիւնն ու երկպառակութիւնը, մեզ կեանք չէ՝ Աստուած ու հայրենիք, դպրոցն ու եկեղեցին մոռցող, հայհոյող ամբարշտութիւնը. մեզ կեանք չէ եղբայրասպան դանակն ու բիրը. մեզ կեանք չէ հայրենադաւ նախանձն ու ատելութիւնը, հրէշային քէնն ու քսութիւնը։

Հայրենակիցնե՛ր, եթէ երբեմն պատահի որ իրարմէ գժտած, իրարու դէմ սատակիչ լարուած ըլլանք, սրտերնիս վրէժի զգացումով տոգորած պարագային՝ կը մտածե՞նք կ'անդրադառնա՞նք արդեօք թէ ո՞վ ու ի՞նչ է այն միւս հայը՝ զոր ատել, մրոտել, ջախջախել կ'ուզենք։ Կուսակցականնե՛ր, կը խորհի՞ք արդեօք թէ որո՞նք են այդ անկուսակցականները, կամ ձերինէն տարբեր կուսակցութեան մը պատկանողները՝ որ կը հալածէք, կամ կ'ուզէք հալածել։ Ու դուք ալ, անկուսակցականնե՛ր, չէ՞ք մտածեր, կրնա՞ծ, անդրադարձա՞ծ էք արդեօք թէ ինչենի՞ են այդ կուսակցականները՝ որ կը հալածէք՝ կամ կ'ուզէք թերեւս հալածել։ Ձէ՞ մի որ հայեր են անոնք, բոլորն ալ ձեր եղբայրները, ձեր սրտահատորները, ձեր հայրենիքին զաւակները, ոսկր՝ ձեր ոսկորներէն, միս՝ ձեր միսէն, արիւն՝ ձեր երակներու արիւնէն։ Ձեր ցեղն ու ընտանիքը հրայրեաց ու կացնահար, սրախողխող ու հրացանազարկ. կոտորող, մորթող, ձեր ցանկալի պաշտելի հայրենիքը քարուքանդ ընող, աւերակներու տխուր կոյտի մը վերածող մարդազազաններուն չգործածած ուժերնիդ. ձեր հարազատ սրտահատորներո՞ւն դէմ կ'ուզէք գործածել։ Մեզ կեանք չէ՛ այդ, հա՛յրենակիցներ. մի՛ հաւատաք անկեղծութեանը անոր՝ որ «ես հայրենիքս կը սիրեմ», կ'ըսէ ու հայը չսիրեր, մի՛ հաւատաք, սո՛ւտ է ան. մեզ կեանք չէ՛ այն։

«Կ'երդնու Նահապետ, կանչէ ձեզ հա՛յեր
Հանճարն է մեզ կեանք, ըզնա վառեցէք։»

Այո՛, հանճա՛րն է մեզ կեանք, իսկական ու ճշմարիտ հայ հանճարը, հայուն բեղմնաւոր ու ստեղծագործ, հնարող ու շինող շէնցնո՛ղ հանճարը։ Մտի՛կ ընենք մեր Նահապետին. հրահրե՛նք, վառ պահենք հանճարը Հայկի, ու Բրամի, հանճարը Տրդատներու, Լուսաւորիչներու, Ներսէսներու, Լեւոներու. Մխիթար Բերբերու, Լորիս Մելիքովներու, փայլեցնե՛նք, այո, այս հանճարը ու փայլինք անով. անոր հազար ու բիւր բոցերով՝ անոր հոգեթով ճաճանչներովը լուսաւորուինք ու լուսաւորենք շուրջերնիս, ան է որ պիտի փարատէ միտքերնուս խաւարը, սրտերնուս յուսահատութիւնը, ան է որ պիտի պահպանէ ու զօրացնէ ցեղային ու ընտանեկան կեանքերնիս ու երջանկութիւններս. ան է որ՝ մեր դպրոցներու մէջ շարունակ հրահարուելով, տայ պիտի մեզի բազմազան բարիքներ, Աստուածպաշտութիւն ու գիտութիւն, արուեստ ու տրհետ, վաճառականութիւն ու տնտեսագիտութիւն, առողջ քաղաքականութիւն, ոյժ ու ազատութիւն։ Այդ հանճարէն պիտի ծագին, պիտի ցայտին այն ամէն շատ մը երկրորդական բարիքներու հազարաւոր, բիւրաւոր բոցեր, պիտի յորդին թափին բարոյական, կենսատու Ջերմութեան ու լոյսի շողշողուն, ոսկեվառ հեղեղներ. ու պիտի հրճուինք, պիտի ծլին ինք ծաղկինք. ինչպէս որ կը ծլին ու կը ծաղկին գարնանային պայծառ արեւուն տակ իրենց ամառուան թմրիրէն արթնցող մարդերն ու ծառերը, ծիլ ու ծաղիկները։ Ը՜նորհիւ հայ հանճարին այդպէս պիտի նորոգուինք մենք ալ, պիտի հիանան բարեկամն ու թշնամին, ու պիտի

«Իմանան ազգեր,
Թէ հայք չե՛ն անցեր։»

Խո՛ւրեւս ջրի ձայն կու գան ոմանց այս բոլորը։ Ինչո՞ւ.— որովհետեւ այժմ շատերնիս անհայրենիք ենք մնացեր։ Ինչո՞ւ.— որովհետեւ շատ փոքր ու յետամնաց կ'երեւինք դեռ։ Ինչո՞ւ.— որովհետեւ կոտորակուե՞ր ենք ու շա՞տ կոտորակո եր... Սակայն չէ՞ք կարծեր թէ երբեմն, ուր դրեթէ միշտ, կորուած անտառ մը աւելի զօրաւոր կը բուսնի, յաճախ մէկ բունին տեղ բազմաթիւ նոր շառաւիղներով։ Չէ՞ք կարծեր յոտուած որթատունկ մը կրնայ աւելի ուժով փթթիլ, աւելի պտղալից ու տերեւալից ուռ ու ծիլեր արձակել։ Չէ՞ք կարծեր թէ Լիբանանի հոչակաւոր մայրիները, առէն տեսնողի անբացատրելի հիացում առթող եւ մօտաւորապէս Սողոմոն Իմաստունի ժամանակակից այդ երկնաբերձ, անհաւատալիօրէն հսկայ ծառերը, չէ՞ք կարծեր թէ ոսպնաչափ հունտէ մը կրնան առաջ եկած ըլլալ։ Վասվէ քով բերէք երկայնութեամբ Սողոմոնեան այդ ամենահսկայ մայրիները ու անոնց ոյժի մեծութեամբ, եւ ոսպէն աւելի բարակ ու թեթեւ հունտը՝ որ փոքր զեփիւռ մը ալ կրնայ օդը հանել, թռցնել։ Պիտի տարակուսիք թերեւս որ ան հսկաները այդ ամենափոքրիկ հունտին արդիւնքն եղած ըլլան. եւ ոսկայն այս է բացարձակ իրականութիւնը։ Ու հիմայ ինչո՞ւ պիտի տարակուսինք թէ օր մը չէ օր մը, այս կոտորակուած փոքրաթիւ հայութիւնն ու Հայաստանն ալ պիտի կարենայ մեծնալ ու շատ մեծնալ ու ըլլա՜լ այնպէս, ինչպէս որ ամենուս Ջերմաջերմ փափաքն էր որ ըլլար։ Բայց անոր իրականանալուն կերպով մը կը քաշուինք հաւատալու։ Ձեռուան անասպ անլուսին գիշերներուն, գարնանային քանի՝ քանի հոգեզուարճ պայծառ օրեր յաջորդեր են ու պիտի յաջորդեն դեռ։

Հանճա՛րն է մեզ կեանք։ Ու եթէ վառ պահենք հայ հանճարը, եթէ միշտ իրարու օգտակար հանդիսանալու բռնեցնենք այն՝ շունչը՝ որ կը հատցընենք, դժբաղդաբար շատ անգամներ, հայն զհայը վար զարնելու. եթէ իրարու երջանկութիւն հիւսելու գործածենք այն մեքանները, զոր կ'սպառնէ հայն զհայը մրոտելու. եթէ օգտակար արտադրութիւններու, գիտութիւններու գործածենք այն հնարքները, զոր կը նիւթենք հայն զհայը կործանելու. եթէ վերջնապէս արենակիցներուս գործ, դիրք. բաղդ գտնելու գործածէինք հայու բնածին ուշմութիւնը, սուրու ճկուն խելքը, զոր չարաչար կը յոգնեցնենք երբեմն, աւա՜ղ, հայը հայուն ոտքին տակը փոս փորելու, հայն զգ հայը անյաջողութեան մատնելու, անանկացնելու. եթէ հայ կարօտեալին, հայ որբին ու այրիին անօթութիւնն անցնելու, մերկութիւնին ծածկելու յատկացնէինք այն գումարները, զոր կը վատնէիք յաճախ պատշաճութեան ահն չափ ու սահման անցնող պախարակելի կեր ու խումներու, բաղդախաղերու, ու երբեմն նոյն իսկ արգիլուած յանցաւոր վայելքներու. եթէ վառենք, փայլեցնենք հայ հանճարը իր հոգեմայլ բոցերուն բովանդակ ճաճանչապսակովը, այն ատեն ապագանիս փայլուն, շա՜տ փայլուն պիտի ըլլայ. պիտի հրճուինք մենք ալ Նահապետին հետ, ու պիտի

Իմանան ազգեր,
Թէ հայք չե՛ն անցեր։

Եւ ինչո՞ւ պիտի յուսահատի հայը. ան շատ է տեսեր ասանկ օրեր. ասանկ ջրեր շատ են եկեր ու անցեր անոր գլխուն վրայէն. ասանկ փոթորիկներ նոր չէ անոր հիմէն ցնցել ու քանդել փորձեր են. ասոնք ակէ աւելի խոշոր ալիքներ շատ, շա՜տ զարնուեր ու փշրուեր են անոր փորձուած հաստատհիմն գոյութեան վիթխարի ժայռին։

Ասոնք կը փշրուին, կ'անցնին ու կ'երթան. իսկ դուն, Ազգդ իմ, ա՜հ ազգդ իմ անուշակ, տղդդ իմ հայկեան, դուն դեռ կը պահես ու պիտի պահես միշտ քու ցանկալի, հրաշալի գոյութիւնդ, արգիւնք քու հայ հանճարիդ ու այս հեղ ալ պիտի

Իմանան ազգեր,
Թէ հայք չե՛ն անցեր։

18—3—1926

Դր. Վրդ. ՄԱՆՈՒՇԵԱՆ

Dissipons les malentendus

DISTINGUONS ENTRE LES ACTES ISOLES ET LA CONDUITE DES ARMÉNIENS

On exploite impitoyablement contre des volontaires Arméniens l'imputation d'avoir, à Damas, coopéré à des actes de pillage. On élimine même et à dessein les autres éléments accusés des mêmes méfaits, pour mieux grever le compte des Arméniens.

Convenons qu'il suffit qu'un Arménien se rende fautif pour qu'un certain public et une certaine presse, aux aguets, crient et recrient:

« Les Arméniens !... »

L'habitude de généraliser impunément la faute du particulier au profit de vils intérêts, est devenue, croirait-on, une maladie chroniqne que la presse empartiale doit combattre. Rien ne doit être negligé, pour déraciner ce germe malfaisant qui a toujours tendance, étant donné les yives passion confessionnelles, à se développer exagérément:

Si des volontaires Arméniens se sont rendus coupables d'actes de banditisme, les Arméniens de Syrie ou hospitalisés en Syrie ainsi que tous les Arméniens épars à travers le monde ont été les premiers à les réprouver et à demander leur chatiment sans même peser le pour et le contre.

On accuse, on accuse et on ne cesse pas d'accuser... et cependant personne n'ignore que la ligne de conduite suivie jusqu'ici par les Arméniens responsables, ne prête à aucune équivoque et ne peut pas ne pas être approuvée de quelque coté qu'on la prenne? Elle se résume ainsi: 1e. fidelité inébranlable envers le gouvernement mandataire 2e. fidélite et gratitude vis à vis des autorités locales. 3e. Renforcement par tous les moyens disponible, des rapportes amicaux avec les Syriens et Grands libanais. 4e, Neutralité la plus stricte en tout ce qui concerne le différend entre les nationaux et le gouvernement mandataire.

Rien n'a été négligé pour faire respecter ce programme mais bien entendu il n'était pas possible de l'imposer " manu militari ".

Après ce qui précède, l'enrôlement, les actes, les services ou les méfaits de quelques volontaires arméniens, engagent-ils en quoi que ce soit la responsabilite de tous les Arméniens? Veut on ignorer que l'unique mobile de ces volontaires en acceptant des missions périlleuses, était d'échapper aux menaces de la faim et qu'il n'était au pouvoir d'aucune autorité Arménienne de les dissuader?

Quoiqu'il en soit les Arméniens forment indéniablement un élément d'ordre et de travail et malgré la détresse qui s'abattit sans pitié sur eux, ils ont toujours été profitables aux pays ou ils ont passé. Les années de la grande guerre ne sont pas encore oubliées et l'on ne peut méconnaitre de rôle bienfaiteur des Arméniens dans des régions même désertiques.

Des apaches Arméniens? Mais il y en a parmi les Parisiens, les Londoniens, les Berlinois, les New-Yorkais, comment n'y en aurait il pas parmi les Arméniens?

Si l'on veut ignorer ces vérités, peut-on affirmer que les Arméniens ont failli à leur devoir tant envers le gouvernement mandataire qu'envers les pays qui les hospitalisent? A moins de s'obstiner à considérer les choses à travers le prime d'une basse politique pourrait-on nier, en toute conscience, que malgré leur terrible situation créée par leurs revendications nationales et la méthode barbar de répression que personne n'ignore, les Arméniens n'ont jamais été accusés d'infidélité et d'ingratitude par les Turcs les plus chauvins?

Convenons donc que la grande partie des accusations portées souvent gratuitement, envers les Arméniens, tient de l'habitude et des préjugés plus que de la réalité évidente.

Nous écrivons ces lignes et les soumettons à la méditation et à l'approbation du public, du monde qui sait et veut juger, la conscience nette de tout parti pris.

Nous sollicitons tout spécialement les notabilités musulmanes qui ne méconnaissent pas la véritable face des choses, d'apporter tout le poids de leur bon sens pour clore un incident exploité avec une telle insistance:

Nous prions les autorités militaires afin d'éliminer un facteur de mésentente de vouloir bien, sinon radier complétement les volontaires arméniens de ses cadres, du moins de ne les utiliser que dans ses services d'étapes.

Nous demandons enfin aux journaux qui aiment à rendre justice et ne répugnent pas aux gestes d'humanité, de vouloir bien apporter leur concours pour dissiper tout fâcheux malentendu.

Et dans l'amour de la vérité, le respect de la justice et la protection du faible, nous aurons tous servi le Grand-Liban et la Syrie.

(La Syrie) M. N.

ԴԱՄԱՍԿՈՍԷՆ ՊԷՅՐՈՒԹ

ՃԱՄՐՈՒԴՈՒԹԵԱՆ ՄԸ ԱՌԹԻՒ

(Խորհրդածութիւններ)

(Շարունակութիւն նախորդ թիւէն)

Հայ կեանքը սկիզբէն իվեր Գողգոթայէ Գողգոթա կ'ապրէր։ Ինչ է պատճառը, չատել գուցէ մեր ներքին ցաւերուն է մասնաւորի անմիաբանութեան կը վերագրեն մեր բաղծները, բայց սխալ է, անմիաբանութիւնը թէև ունինք սակայն պէտք է նկատի ունենալ թէ՝ այդ թերութիւնը ազգային թերութիւն մը չէ սոսկ այլ միջազգային—մարդկային։

Մեր ներկայ վիճակին պատճառները պէտք է փնտռել մեր շրջապատէն դուրս և երբ այդ ըմբռնումով ակնարկենք դարձենք պիտի տեսնենք թէ Քրիստոնէական ողջ աշխարհը, Եւրոպական դիւանագիտութիւնը, իրենց գերները խաղցած են։ Ժամանակ մը հոգ. կատրուած մեզի եղած ցուցմունքներով շարժեցանք մեծ ակնութիւնները իրենց ...մեքենան շարժեցնելու համար միշտ մեզի պէս փոշիներուն տրուն թափել աչքին ու այդ արեան շղթան յաջորդեցին իրենց...։ Հեքենային։

Խաբուեցանք անցեալին մէջ, մեր զոհողութիւններն ու անձնուիրութիւնները մեզի բան մը չտուին եթէ ոչ բազմապատկեցին մեր որբերն ու այրիները, ինչպէս նաև թշուառութիւնն ու բազմապիսի զրկանք և տանջանքներ, որոնցմով բեռնաւորուած ենք մեր ներկայ կեանքի ընթացքին։

Բայց չատ առաջ դացիր իմ գրիչ, ես նկարագրել պիտի չանայի նախկայ մեր կեանքը բայց ակամայ աներևոյթ արդարութեան կողմէ չ'խարազնուելու համար գուցէ, ատոնց պատճառները մէջտեղ բերել կը փափաքիմ. ձգէ հոս ու դարձիր դէպի անցեալէն ներս, զէթ քանի մը խօսք ալ այդ մասին խօսէ։

Կիլիկեան արտաքսումով սոսկալուած եղանք մեր առաջուկ օճախներէն ձրգել ու նետուիլ դէպի օտար ափերու։ Եղան երկիրներ որոնք իրենց դռները բացին մեր առջև իսկ եղան նաև երկիրներ որոնք մարդասիրական դեղերով ժամանակ հիւրընկալեցին մեզ։ և Սուրիան այս վերջիններու շարքին մէջ աչքառելի տեղը ունի։

Այս առթիւ Հոգս տալ ու տեղական կառավարութեանց հոգածութիւնը և տեղական բարի տարրերուն բարեացակամութիւնը՝ մեզ կը պարտադրեն որպէսզի մեանք իրենց հանդէպ առյաւէտ երախտապարտ։

Իսկ միւս կողմէ պէտք է աւելցնել թէ՝ դտնուեցան նաև տարրեր որոնք թրքական հայատեաց պրոպագանտէն ազդուած. հայերուս Սուրիոյ մէջ ներկայութիւնը վնասակար տեսան։ Այդպիսի տրամադրութիւնները թուցմունքներով ամոլնորդուղղները օգտուիլ կանգին Սուրիոյ ներկայ շարժման բնթացքէն քանի որ այդ լեցնթացքն մէջ քանի մը անուն հայերու մասնակցութիւնը տեսան։ Այդ կը բաւէր որպէսզի սկսէին երևակայութեան սահմանները իսկ չարդ ու փչուր ընող սուտեր դարձնել. ուստի դարձուածները գործածել Սուրիոյ հայ գաղութը անհանգստացնելու համար։

Մենք ինչպէս միշտ, այժմ ալ հաւաքապէս կը դատապարտենք անհատական առնուած անխորհուրդ կարգ մը քայլերը։ Բայց պիտի խնդրէինք որ անհատներու գործունէութիւնը հաւաքականութեան չվերագրուէր արտաքներուն կողմէ։

Հայ և Սուրիացիներու միջև գտնուած թիւրիմացութեան իբր արդիւնք Դամասկոսի մէջ ապրիլը, եթէ ոչ անկարելի է գոնէ լաւ ալ չէ։

Անզգոյ ենք, մեզի չի պատկանած մեղքերն ալ մեզի կը վերագրեն, իսկ մենք չենք կրնար հերքել զանոնք և կամ եթէ հերքենք ալ անլսելի կը մնան անոնք։

Մինչև Սուրիոյ շարժման հանդարտ վիճակ մը ստանալը, ինչպէս ես՝ նոյնպէս ուրիշներ նպատակայարմար սեպցինք, մեր բնակութիւնը հաստատել Մեծն Լիբանանի մէջ, ու ահա ինքզինքիս կը գտնենք նոր միջավայրի մը —Պէյրութի— հովանիին տակ, ուր ով գիտէ ինչպէսի կեանք մը կ'սպասէ նորեկները ընդունելու... Սակայն մի. և նոյն ժամանակ գիտեմ թէ՝ մեր ինքնայատուկ լաւ յատկութիւններն ալ իրենց դերերը պիտի խաղան մեր նոր կեանքի բեմին վրայ։

ՄԻՀՐ. Մ. ԱԼԻՖԷՐԵԱՆ

ՀՕԿԻ ԿԱԶՄՈՒԹԻՒՆԸ

ՊԷՅՐՈՒԹԻ ՄԷՋ

Մարտ 11 հինգշաբթի երեկոյեան ժամը (ը. ե.) 6ին նախապէս եղած հրաւէրի մը համաձայն՝ մաս մը հայրենակիցներ փութացած էին Ազգային Վարժարանի սրահը, Հայաստանի օգնութեան Կոմիտէի մասնաճիւղի մը կազմութեան համար։ Ուր 44 հայրենասիրներու անդամակցութեամբ հիմք դրուեցաւ Հօկին։

Օրուան որպէս նախագահ ընտրուած էր Տիար Միհրան Տամատեան, որ իր կարգին հակիրճ կերպով բացաւ ժողովը հետեւեալ ուղղութեամբ.

«Յարգելի Ազգայիններ, չի պիտի ուզեմ երկար նառախօսիլ ձեզ սոյն հուիրականութեան համար, բայց եւ այնպէս դուք բոլորդ ալ գիտնալով զայն ձեր ներկայութիւնը բերած է։ Դա՝ ապացոյց մըն է հայրենասիրութեան։

Հայութիւնը միշտ ալ տառապած է, իր բնակավայր Ռուսահայաստանի ու Թրքահայաստանի մէջ։ Ռուսահայերը Թրքահայերու եւ անոնք ալ փոխադարձաբար իրար օգնած են միշտ երբ պարտականութեան ժամն է հնչած։

Ու երբ այսօր մեր դարերու երազը իրականացած՝ մարմին է առած մայր հայրենիքի, Հայաստանի վերածնութեան գաղափարը, մենք պարտաւոր ենք յանուն հայրենիքի ու ազգային շահերուն, անխտրաբար նուիրուիլ անոր վերաշինութեան։

Այո՛, շատեր կ'ըսեն թէ Սուրիահայութիւնը հայաստանին չկրնար օգնել, ինքը զտնուելով անանխանձելի վիճակի մը մէջ։ Բայց այդպիսիները պէտք է գիտնան որ, մենք Հօկեր կազմելով թէ Հայաստանին օգնած կ'ըլլանք եւ թէ ալ գաղթականութեան գէր ապագային համար գործնական քայլեր առած։

Հօկերու կազմութեամբ նոր ոգի եւ խրախոյս տուած կ'ըլլանք նաեւ մեր հայրենիքի մէջ ապրող բազուկներուն։

Մեզի հարկաւոր չէ ռեժիմ, այլ մեզ դէպի գործ հրաւիրողն ու հրահրողը հայրենիքն է ու անոր սէրը։ Ռեժիմներ կրնան փոխուիլ, իսկ Հայաստանն ու հայ ժողովուրդը կը մնայ անխախտ։» եւ այլն։

Յետոյ ընտրակայութիւն յայտնեց Տիրան. կառավարութեան եւ Բարձր Քոմիսար Մ. տր Ժուվրնէլին, որ տաս. Հօկի արտօնութիւնը։ Իսկպէս նաեւ ընտրակայութիւն յայտնեց Ծօր. Մելքոնեանին որ այս գործին յաջողութեան համար իր մասնակցութիւնը չկրնար։

Իսկ մեզմէ ալ մեր շարքին վերոյիշեալներէն վերջ ընտրակայութիւնները կը յայտնեն Տիարք Մ. Տամատեանին, Մ. Վեհունիին, որոնք նախաձեռնողներուն մէջ կը գտնուին։

Գործերը յառաջ տանելու համար ընտրուեցաւ առժամեայ վարչութիւն մը։

Յաջողութիւն կը մաղթենք իրենց այս զովելի ու գնահատելի ձեռնարկին առթիւ։

Կ. ՏՕՆԻԿԵԱՆ

ՏԵՂ. ԼՈՒՐԵՐ

ՀՕԿԸ ՍՈՒՐԻՈՅ ՄԷՋ

ԶԵԿՈՅՑ

Պատիւ ունիկք ծանուցանելու թէ՝ կառավարական մասնաւոր արտօնագրով, ամսոյս 11ին. Պէյրութի մէջ կազմուած է ՀՕԿի (Հայրենիքի Օգնութեան Կոմիտէ) Սուրիոյ անդրաւրկ մասնաճիւղը, որուն առժամեայ վարչութիւն կոչուած են. *Տիարք Տքթ. Գ. Մելքոնեան, Տքթ. Մրք. Քէրիլեան, Կ. Քոսպախեան Մրկր. Աղասպարեան և Հ. Գրանեան։*

Դիւան Նախաձեռնարկ Ժողովի

ՄԵԾ ՀԱՅԱՍՊԷՐԻ ՄԸ ԿՈՐՈՒՍՏԸ

ՀԱՅՐ ԹՈՒՐՊԸՆԻԶԻ ՄԱՀԸ

Յաւով կը գանք յայտնել մեր քրիստոնէներուն թէ, 11 Մարտ ե.շ. օրը ցաւրտ հողին յանձնուեցաւ Ծիրանացի՝ հազուագիւտ ու մեծ հայասէր մը յանձին վեր. փէտ Թուրնըպիդի։ Ցիսուսնան կրօնաւորներէն։

Հանգուցեալը չատ մը հայ գրագէտներու հետ չփոխ ունեցած էր, տեղեակ էր հայ լեզուին ու նաև գրականին։

Իր հրատարակած մեծահատոր հայոց պատմութիւնը Ֆրանս. լեզուով, գլուխ գործոց մըն է իր տեսակին մէջ։

Կը խոստանանք յառաջիկայի իր կենսագրականը ներկայացնել մեր յարգելի ընթերցողներուն։ Ինչպէս իրեն, նոյնպէս իր նմաններուն հանդէպ միշտ երախտապարտ պիտի մնայ հայութիւնը իսկ արհնելով իր ցաւոտ հողակոյտն առջև կը գոչենք. Յարգանք յիշատակիդ ու հանգիստ ոսկորներուդ, ով ողբալի Փէտ Թուրնըպիդ։

ՇՐԵՂ ԵՐԵԿՈՅԹ ՄԸ

13 Մարտ 1906

Անցեալ շաբաթ երեկոյ Քիւրսալի մէջ տեղի ունեցաւ Անքիլեասի ուսուցչական խումբի կողմէ տրամա-եւ ժողովական շեղ երեկոյթ մը հովանաւորութեամբ Վեհափառ Կաթողիկոսին։

Երեկոյթը անցաւ իր ընդհանուր գծերուն մէջ յաջող։ Որուն աւարտումէն յետոյ որբանոցի պարախումբի պզտիկներէն 2 հոգի ձեռքերնին բռնած մէյմէկ ծաղկեփունջ յառաջացան Վեհափառին զտնուած օթեակը, որուն կը զտնուէր Մ. Քասուլ, նուիրելու համար մին Սրբ. Կաթողիկոսին իսկ միւսը Մ. Ֆաուլին։ Ն. Ս. Օծութիւնը ծաղկեփունջը ընդունելէ յետոյ ոտքի ելլելով իր հայրական շնորհակալութիւնը յայտնեց, իր խօսքը ուղղելով ընդհանուր որբերուն, նոյնպէս շնորհակալութիւն յայտնեց որբ. ուսուցչ. խումբին, որ ամէն ազնիւ թափ էր ներկայացման փայլունութիւնը պաճելու համար։

Յետոյ Վեհ. Կաթողիկոսը խօսքը ուղղելով դերակատարներ-

ում ըսաւ որ, բեմի վրայ սուրի եւ դաշոյնի շողշողացումներ լսեցի. միտս կուգայ մարգարէին մէկ խօսքը «պիտի գայ ժամանակ մը որ սուրերը խոփի եւ դաշոյնները մանգաղի պիտի փոխուին» մաղթեմ որ դուքներ ապագայ կեանքին մէջ, շարունակ խոփի ու մանգաղի մարդեր ըլլամ մշակելու համար մեր աշխարհը:

Վեհափառը օրհնեց զանոնք գովելով բեմի վրայ իրեց յաջողութիւնները:

ՊԷՅՐՈՒԹ ՀԱՍՆՈՂ ՀԱՅԵՐԸ

Սուրիոյ ներսերէն վերջերս Պէյրութ հասնող դաղթականներու թիւը 4000ի հաշուի կը մօտենայ «Լա Սիւրի» ֆրանսերէնը:

—Հակառակ որ ձուկի որսը առատ է եւ դուրսէն մեծաքանակ արմտիք կը հասնի, սակայն ձուկի եւ ալիւրի գիները միշտ բարձր կը մնան Պէյրութի մէջ:

ԳԱՂՈՒԹԱՀԱՅ

—Ֆրանսա գանուող չափահաս երկսեռ օրբերը կազմած են, «Չափահաս երկս. Օրբերու Միութիւն» մը: Այս միութեան գլխաւոր նպատակը պիտի ըլլայ կազմակերպել բոլոր չափահաս երկս. օրբերը, ապա յարաբերութեան միացեալ գիծ մը ստեղծել մայր երկրի եւ արտասահմանի իր բաժակիցներուն եւ անոնց կազմած միութիւններու հետ: Միշտ միութիւնը ըլլորովին հեռու կը մնայ կուսակցական հոսանքներէ:

— Ազգ—ընկերութիւնը Սուրիոյ օրբահաւաք առաքելութեան ջանքերով, մինչեւ 1924 ամառուայ սկիզբը ազատագրած է 326 տղայ, 220 աղջիկ. ընդամենը 546 հոգի, իսկ մինչեւ այժմ ամենց թիւը կը հասնի 900ի, որոնց մէջ ամէնէն մեծ թիւը կը կազմեն Տիգրանակերտցիները՝ 546էն 116ը՝ Խարբերդցիները՝ 103 հոգի, այնուհետեւ կուգան Մշեցիները, Պիթլիսցիները, 33 ական հոգի հայրն:

— Մեր Հալէպի պաշտօնակից «Մամուլ»ին անհատական նամակէ մը ստացած տեղեկութեան համաձայն, Մարսէյլի մէջ Ահարոնեանի հայհոյալի բանախօսութեան առթիւ ձերբակալուած քանի մը Հնչակեանները Ֆրանս. կառավարութեան կողմէ հարցաքննութիւններէ վերջ ազատ ձգուած են եւ աքսորանք տեղի չէ ունեցած: Այսպէսով Ֆրանս. արդարադատութիւնը բարոյական մեծ ապտակ մը ստացած կ'ըլլայ ազգակործան գայթակղութիւն հանողներու երեսին, որոնք չենք գիտեր ե՞րբ պիտի զգաստանան:

ԳԱՂԹԱԿԱՆԻՆ ՆՊԱՍՏԸ ԴԱՂԹԱԿԱՆԻՆ

Զանազան թաղականներու մէջ ինքնապահ դարձած, ոեռնէ՛ն, վարձելով կայաններէ հեռացած գաղթականներ, իրենց գտնուած թաղերուն մէջ հանգանակութիւններ կատարելով պարբերաբար իրենք իրենց միջեւ, դոյացած արդիւնքը սկսած են յանձնել Պոլսոյ Ինամատարութեան, յատկացուելու համար կայանաբնակ կարօտ եւ թշուառ երկսեռ գաղթականներու եւ անոնց զաւակներուն եւ դպրոցական որբաղոց պէտքերուն: Ինքնապակ գաղթականներուն այս գեղեցիկ ընթացքը խիստ գովելի և քաջալերութեան արժանի կը նկատուի:

ԱԹԷՆՔԻ ՀՕԿԻ ՀԱՇՈՒԵԿՇԻՌԸ

Սելանիկի ՀՕԿՆ ետք, Աթէնքի ՀՕԿի կեդր. վարչութիւնն է որ հրատարակութեան կուտայ իր հաշուեկշիռը: 1925 Ապրիլ 1էն մինչեւ Դեկտ. 31 անդամավճարէ, ներկայացումէ եւայլն գոյացած է 62,226 տրախմի: Ելքի բաժնին մէջ կերեւայ 6,850 տրախմի վարչական ծախք: 32,550 տրախմի Հայաստան դրկուած է և 22,025 պատրաստ դրամ կայ անտուկին մէջ:

ՈՐԲԵՐԸ ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ

Հելլէնահայ թերթերէն ոմանք տխուր կերպով կը նկարագրեն Ամերիկացիներու խնամքին յանձնուած հայ որբերու դաստիարակութեան վիճակը:

Տարիներ առաջ մամուլը յորդ կողմէն փաստեր արձանագրեց տպագրելու ճեղերու մասին, որոնց կը հետեւէին Ամերիկացի միսիոնարներ: Երկար բանակցութիւններէ ետք մասնաւոր միջոցներ ձեռք առնուեցան:

Սիրայի որբանոցին մէջ ութսունչորս յունարէնը կամ անգլիերէնն է եւ փոքր որբեր աւելի լաւ կը խօսին յունարէն: Կորընթոսի որբանոցին մէջ ներկայիս կան 250 հայ որբեր:

ՊԱՏՈՒՈՅ ԱՍՏԻՃԱՆ

Ֆոտոնական կառավարութիւնը Պատուոյ Լեգիոնի աստիճան տուաւ է Տոքթ Տօրթ Թրգմանի:

ԴԷՊԻ ՇԻՆԱՐԱՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸ

Բարեգործականը, Տիկնանց Միութիւնը եւ ՀՕկը հայտնութեան եկան կառուցանելու Հայաստանի մէջ, ընտանիք կազմել դանկացող որբերու և ներգաղթող գաղթականներու համար, երկու տուն, որոնցմէ մէկը յանձն կը առնէ կառուցանել Բարիզը եւ պիտի կոչուի «Բարիզահայաւուն», իսկ միւսը յանձն կ'առնէ շինել Ֆրանսայի գաղութը բարի Բարիզէն, «Ֆրանսահայաւուն» անունով:

ՍՈՒՐԻԱ

ՊԱԼԱՊԷՔԻ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

Քուսեյտ մի գաւառեն բազմաթիւ ապստամբներ անձնատուր եղած են, որով Պալապէքի մէջ հանդարտութիւն կը տիրէ:

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՈՐՍՈՐԴ ԶՕՐԱԽՈՒՄԲԸ

Լիբանանի որսորդ զօրախումբին Բ. գումարտակն ալ կազմուեցաւ եւ համբայ պիտի հանուի Թրիպոլիի ուղղութեամբ:

ԲԱՐՁՐ ՔՕՄԻՍԷՐԸ ԼԱՔԱՔԻԱ

Թրիպոլիի «Պատգամ» թերթն կը գրէ թէ Ն. Վ. Բ. Քոմիսարը Լաքաքիա երթալու ատեն Թրիպոլիէն պիտի անցնի եւ կեսօրուան հասնի պիտի ընէ քաղաքին երեւելիներուն Նուրի պէյ Ալիմատէնի տունը:

Դամասկոս — Կ'ըսուի թէ 400 տրիւզներ անցեր են Եանցայենն, Դամասկոսի հրդեհաց բաղին մէջ ապաստանուեցաւ մէկը, ուր գիշեր ատեն կը փորձեր երկաթ թելերեն անցնելու: Գրպանները ռազմամթերքով լեցուն էին:

ԴԱՄԱՍԿՈՍԻ ՄԷՋ ԻՄԱՄ ՄԸ ՍՊԱՆՆՈՒԱԾ

Սալ Հիեի հրդեհաց բաղի պարտեզներուն մէջ սպանուած գտնուեցաւ Մեհիներ էլ Շահամի իմամը, Հէխ Մահմուտ խայր էլ Խաթիպ.

ՊԱՏԵՐԱԶՄ. ԱՏԵԱՆԸ 10-ՐԴ ՄԻՋՈՑ ԿՈՒՏԱՅ

Սուրիոյ ապստամբական շարժման վարիչներեն Տէր. Շահպենտրի, Հասան էլ Խարաթի, Սախս Աֆֆաշին 10ը որ պայմանաժամ տրուած է որ Պատերազմ. ատեանին ներկայանան, ապա թէ ոչ ի բացակայութեան պիտի դատուին:

ՀՈՒԹԸՅԻ ԿՈՒԻՆԵՐԸ. ԳՆԴԱՊԵՏ ՎԵՐՆԵԸ ՎԻՐԱՒՈՐ

Դամասկոսէն մեկնած զօրասիւնը որ պարտականութիւն ունէր պարենաւորել Ճուքայի դիրքերը, բազմաթիւ հրոսակներու կողմէ յարձակման ենթարկուեցաւ Քապէ էլ Սիթի բարձունքները, Պարսիկ ուխտագնացութեան յայտնի վայրը, զոր այցելեց Պարսից Շահը, երկու տարի առաջ: Կռիւը տեւեց առաւօտեան ժամը 10էն մինչեւ կէսօրէն ետ ժամը երկուքը: Ապստամբները 12 դիակ թողուցին գետնի վրայ, մնացեալները իրենց ձեռ վերցնելով; Մեր կողմէն կան երկու ընկնուած եւ 31 վիրաւոր, ասոնց մէջ է Գնդապետ Վերներ, զօրասիւներու հրամանատարը, եւ ինչպէս ըսինք ծանրօրէն վիրաւորուած է կուրծքէն եւ հիւանդանոց փոխադրուած Դ. Զօրամասկոս վերադարձած է երեքշաբթի գիշեր վերջ:

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Մ. ՉԷՄՊԼԷՅՆԻ ԱՌԱՋԱՐԿԸ ՍԶԳԱԺՈՂԻՆ

Ժընէվ 16 Մարտ. — Մ. Չէմպրլէյն վաղը յիսգումար նիստի մէջ պիտի առաջարկէ որ. Սեպտեմբերին յետաձգուի Գերմանիոյ ազգաժողովին ընդունուելու խնդիրը և նոյնպէս ազգաժողովի խորհուրդին նոր անդամներ աւելցնելու հարցը:

ՇՈՒԼՅԻ ԵՒ ՉԷԽՈՍԼՈՎԱՔԻԱ ԿԸ ՀՐԱԺԱՐԻՆ?

Ժընէվ 16 Մարտ. — Շուլէի և Չէխոսլովաքիոյ ներքինները, կ'սպասեն թէ ոռոյես են հրաժարիլ Ազգաժողովի խորհուրդին մասնակցելէ. որպէս զի կարելի ըլլայ աթոռ մը ապահովել հոն Բելգոնիոյ համար: Պաղի ի՞սի կը պղտէ միշտ մնայուն աթոռ մը ունենալու առաջարկութեան վրայ:

ԼՕՔԱՐՆՕՅԻ ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆԸ

Ժընէվ 17 Մարտ. — Լոքարնոյի դայինքն ստորագրող պետութիւնները, Գերմանիան ալ մէջը ըլլալով, միաձայնութեամբ յայտարարութիւն մը հրատարակեցին որ միշտ հաւատարիմ պիտի մնան Լոքարնոյի համաձայնագրին:

ԱՆԳԼԻԱ ՉԻ ՊԻՏԻ ԸՆԴՈՒՆԻ

Լոնտոն 6.— «Թայմս» կը հրատարակէ իր Պոլսոյ թղթակցին հեռագիրները ի մասին անգլիական պարոցին Թուրք իշխանութիւններու կողմէ փայլուին նաև այն սաիպուին որուն թենթարկուած է «Իսնիքն Պանքը» իր պաշտօնէութեան հարիւրին յիսուներ Թուրքերէ կազմելու համար:

Անգլիական թերթը Թուրքերու այս գործունէութիւնը գայթակղեցուցիչ կը գտնէ և կը յուսայ թէ անգլիական կառավարութիւն պիտի հակառակի Թրքական այս բռնութիւններուն և բուռն կերպով պիտի բողոքէ Էնկիւրիի մօտ:

ՖՐԱՆՍՕ—ՍԵՐԲ ՆՈՐ ՀԱՄԱՁՆՈՒԹԻՒՆ

Բարիզ 6.— «Բրթի Բարիզէն» կը հաւատայ թէ Պ. Պ. Պրիան, Պէրլիս և Նինչիչ քննութեան ենթարկած են Ֆրանսօ—Սերպ նոր դաշնակցութեան մը սկզբունքը:

Նոր դաշակցութեան կնքումին նկատի պիտի առնուին Լոքարնոյի դաշնագիրն ու Իտալօ—Սերպ համաձայնութիւնը:

ՀԵԼԼԷՆՕ—ԻՏԱԼԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Հռոմ.— (ստիպողական) Պ. Պ. Բուֆոտի և Մուսսոլինիի երկրորդ տեսակցութենէն վերջ, Իտալական կառավարութիւնը պաշտօնական զեկոյց մը հրատարակեց որուն մէջ կ'ըսուի թէ երկու երկիրներու յարաբերութիւնները բարուոքուած ըլլալով, տակաւին վերջ պիտի որոշուի ուղղութիւն մը, որով երկու երկիրներու յարաբերութիւնները վճռական ոտքի պիտի դառնան:

Երկու երկիրները չանգրգռող խնդիրները մասնագիտօրէն քննելով որոշուած են այն կէտերը, որոնց վրայ հիմնուելով կարելի պիտի ըլլայ անկեղծ և սերտ գործակցութիւն մը:

ՅՈՅՆ ԴԱՀԼԻՃԸ ՎԵՐԱԿԱԶՄՈՒԵՑԱՒ

Օրերէ ի վեր որոշուած դահլիճի վերակազմութիւնը առջի օր իրականացաւ: Վարչապետ, Զօր. Բանկալոս ընդունած ըլլալով երեք նախարարներու եւ երեք փոխ նախարարներու հրաժարական ները, կէսօրէն վերջ մտեր են տեղի ունեցաւ նոր նախարարներու երդման արարողութիւնը՝ հանրապետութեան նախագահին առջեւ, վարչապետ Զօր. Բանկալոսի ներկայութեան:

Նշանակուած նոր նախարարներն են, Զօր. Սբիրիդոնաս՝ ներքին, Պ. Պ. Լէպինիչաս եւ Դ. Խորիգաթի՝ կրթական եւ երկրագործական:

Նոր նախարարները երէկուընէ ձեռնարկած են իրենց պաշտօնին:

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ՕԹԱՑԻՆ ՏՈՐՍԻՂԸ ԵՒ ԹՈՒՐՔԻԱ

Պրիս 8.— Էնկիւրիի թերթերը կը գրեն թէ Յունաստան քիչ ժամանակուայ մէջ հազար սաւառնակներէ բաղկացեալ հզօր օդային նաւատորմ մը պիտի ունենայ իր ամբողջ կազմածներով:

ԸՍՏԵՆԵՑԻ ՀԵՑՈՑ ԵԿԵՂԵՑԻԻՆ ՄԷՋ. ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ՀԱԶԱՐԱՒՈՐ ԶՈՐՅԱԾ ԳԼՈՒԽՆԵՐ ԴՆՈՒԵՐ ԵՆ?

Ստանալեն կը հեռագրեն.— Այսօր մեր քաղաքին ժողովուրդը գտնուած չրջանին մէջ հայերուն գործած հարստահարութեան և դաղանութեան մէկ արալքին եւս վկայ եղաւ:

Քաղաքին մէջտեղը գտնուած հայկական եկեղեցին մասնաւոր հաշուակալութեան կողմէ թատրոնի վերածելու որոշում արուաւ ըլլալով, քանի մը օրէ ի վեր չէնքին կառուցման սկսուած /բ. կատարուած պեղումներու միջոցին եկեղեցւոյն ազօթքի յատուկ մեծ սրահին տակէն մարդկային հարիւրաւոր չորցած գլուխներ և ոսկորներ գտնուեցան: Եկեղեցիին մուտք տեղեկները արեան գիներով լեցուն վիճակի մը մէջ գտնուեցան: Պեղումներու միջոցէն, մարդկային գլուխներէ զատ մարդկային արիւնոտ զգեստներ ալ գտնուած են. Գրաւման տարիներու մէջ եկեղեցին թրքական սոսկալի սպանդանոց մը եղած էր

Ծ. խ.— Ալեկ ճնարուած է առասպելը . . .

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ Հ. Կ. ԽԱՉԻ

ՊԷՅՐՈՒԹԻ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԻՆ ԿՈՂՄԷ

Այս յայտարարութեամբ կը իմացուի Հայրենակցական Միութիւններէ որ հնարաւոր եղածին չափ շուտ բերեն իրենց հայրենակիցներու մի միայն անկարեւ թուառ նպաստընկալներու անուանացանկը, որպէսզի համապատասխան ձեւով տրամադրուի հագուստ եւ կօշիկ որոնց բաշխումը պիտի կատարուի Հայրենակցական Միութիւններու հետ համախորհուրդ: Միայն թէ այդ անուանացանկին մէջ պէտք չէ հիւրմուծուին եւ կամ որոնուած չեն Գաղթական բնակող Դամասկոսէն փոխադրուած գաղթականները. որ վերեւ անոնց ապիպողական վիճակը նկատի ունենալով Կ. Խաչի վարչութիւնը արդէն կազմած է անոնց բաժին հագուստի բաշխումի ապսարկութիւնը:

Կարմիր Խաչի վարչութիւնը իր տրամադրութեան տակ ունի ձրի դարմանատուն բժշկ. դեղօրայք, հագուստ, կօշիկ եւ մաս մը դրամ: Եւ կապուած ըլլալով Ամերիկայի Կեդրոնական Հայ Կարմիր Խաչի հետ, միշտ պատեհութիւններ ունի հայ կարօտեալներուն պէտքերը շատ հակաբար անոնց ուշադրութեան յանձնելու: Բացի այդ Կ. Խաչի վարչութիւնը միջոցներ ունի գաղթականաց այլազան պէտքերուն գոհացում տալու եւ բարոյապէս ալ օժանդակելու:

Խնդրանք եւ կոչ կ'ընենք հոգեւոր եւ աշխարհիկ կազմակերպութիւններու, հայրենակցական միութիւններու ազգային եւ գաղթականական մարմիններու եւ առ հասարակ բոլոր հայ անհատներու, որ կանոնաւոր կապ պահեն եւ իրենց ազգակցութեամբ հաշուեհեն Կարմիր Խաչի ձեռնարկները:

Կարմիր Խաչի կազմակերպութիւնը ըլլալով *հասարակային* մարմին մը իր հրաւառութեան սահմանին մէջ ամիսներ պատրաստ է մեն մի ցուցմունք եւ քելադրանք, որոնք հայ ժողովուրդի ցաւերը մեղմացնող դրոշմ կը կրեն:

Հ. Կ. Խաչի Վարչութեան կողմէ:

Ատենադպիր՝ Ն. ԿԷՐԿԷՐԵԱՆ — Ատենապետ՝ ՏՕՔԹ. ԳՕՆԵԱԼԵՆ

ՄՕՏ ՕՐԷՆ! ՄՕՏ ՕՐԷՆ ՓՆՏՌԵՑԷՔ

ԱՄԷՆ ԿՈՂՄ ԵՒ ԱՄԷՆ ՏԵՂ

«ԼԻԲԱՆԱՆ» Ի ԿՈՂՄԷ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒՈՂ

ԵՌԱԴԻՄԱԿ ՄԱՐԴԸ

ԱՆՈՒՆ

Զգայացունց եւ պատկերազարդ Մեծ Վէպը որ Ֆիլմի վերածուած եւ ամէն կողմ մեծ յաջողութիւն գտած է.

Հեղինակ՝ ԱՐԹՈՒՐ ՊԷՐՆԷՏ, Թարգմանիչ՝ Ե. ՔԷՇԻՇԵԱՆ

Այժմէն իսկ կրնամ դիմել, օրը օրին ստանալու համար պրակ առ պրակ

ՏՕՔԹ. ՄԻՔԱՅԷԼ ՔԷՇԻՇԵԱՆ

(Վկայեալ Ամերիկեան Համալսարանէն)

ՄԱՍՆԱԳԷՏ—ՎԻՐԱԲՈՅԺ

Կանանց արգանդի, ներքին, աչքի և վեներական հիւանդութեանց

Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր իր տան դարմանատան մէջ. ժամը 8—12, 2—5

ՀԱՍՑԷ.— Կուրօ փողոց, Թրամվեի Ընկ. երկու կապսվար, իր դարմանատունը.

ԴԵՂԱՐԱՆ ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ

Կուրօ փողոց, Տօքթ Միհ. Քէշիշեանի նիզդ անկիւնը

Դեղագիրներու պատրաստութիւնը արժան, արագ եւ խղճամիտ կեր կերպով: Գործին մէջ խիստ ուշադրութիւն եւ քսան չորս տարուայ փորձառական կեանք.

Աղքատաց համար մասնաւոր զեղչ

Թղթակցութեան հասցէ՝ Նամակատուփ թիւ 602. ՊԷՅՐՈՒԹ

ՀՈԳԵԲՈՒԺԱԿԱՆ

Եւ

ԵԼԵՔՏՐԱ-ՋԱՌԱԳԱՅԹԱԲՈՒԺԱԿԱՆ

ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ

ՏՕՔԹ. ՄԻՀՐԱՆ Կ. ՔԷՇԻՇԵԱՆԻ

Առաջին մրցանակ եւ պատկառոր Փարիզի հոգեբուժական վայրժարանէն եւ վկայեալ բարձրագոյն հիւանդանոցներէն։

Նախկին ոստիկապետ Մերսինի Ֆրանս. Զին. Քաղ. եւ վենեռական Հիւանդանոցներուն

Պատուոյ Մեդալ Ֆրանսայի Առողջապահական Նախարարութենէն

Անդամ Փարիզի Հոգեբուժական, Ելեքտրակաբուժական, Վենեռաբուժական եւ Հոգեբանական գիտութիւններու Միջազգային Ընկերակցութեանց։

Մբեւելքի սոյն առաջին և միակ հոգեբուժարանը ունի դարմանագիտական զօրաւոր մէթոտներ (քնէածական, մագնիսական, թելադրական, Ֆրէօյեան), որոնց գործադրութեամբ անբուժելի նկատուած չարք մը ներքին հիւանդութիւններ, ջղային ցաւեր և նոպաներ, օրտի անսովոր և արագ տրոփիւններ, բարոյական սխալներ և նկարագրի թերութիւններ մեծ յաջողութեամբ կը դարմանուին։ Սոյն մէթոտներու կատարելագործման համար, Տօքթ. Միհրան Քէշիշեան երկար տարեն կանոնաւոր դասընթացքներու հետեւեցաւ Եւրոպայի մէջ, մասնաւորաբար Բարիզ և Պերլին։

Նկատելով որ հոգեբանութեան կողքին կայ ուրիշ զօրաւոր ուժ մը ևս, որ է ելեքտրաբուժութիւնը, որ դասական դարմանագիտութիւնը կատարելապէս յեղաշրջած է, Տօքթ. Միհրան Քէշիշեան Պերլինի Վիրխօ հիւանդանոցին մէջ, մեծանուն Փրոֆ. Նակէլշմիթի քով, Միւնիխի մէջ, ինչպէս նաև Բարիզ, Քիւրիի Բատիմբուժական հաստատութեան մէջ, Փրոֆ. Պէքլէրի և Լրտու Լեպարի քով ուսումնասիրեց ելեքտրաբուժութիւնը իր տեսական և գործնական բազմազան ճիւղերուն մէջ ու օժտեց իր հաստատութիւնը Եւրոպայի մեծ քլինիքներու նման գիտութեան էն զօրաւոր և կատարելագործեալ մեքենաներով։

Ելեքտրականութեամբ կը դարմանուին օրտի, թոքերու, ստամոքսի, աղիքներու հիւանդութիւններ, ջղային ցաւեր, հինցած ռիւմաթիզմ, ծննդամիզական գործարաններու հին և նոր բորբոքումներ, անբուժելի նկատուած հին ջերմատենչութիւն ու անկարողութիւն, արգանդային հիւանդութիւններ, քաղցկեղ, ոսկրաթեթեւութիւն և ոսկրային հիւծախտ, երկար տարիներէ ի վեր չի գոցուած վերքեր և ֆիսթիւլներ, ամէն տեսակ լիւպիւս, մորթի զանազան քրոնիք հիւանդութիւններ, Հալէպի տարուկը, դէմքի բիծեր, մազի հիւանդութիւններ և այլն։

Ելեքտրականութիւնը կ'ապահովէ նաև տկարակազմ մանուկներու ոսկրային և մկանային զարգացումը։ Թոքախտի դէմ կը գործածուի օրպէս զգուշացուցիչ եւ բուժիչ, տեղւոյս համար անծանօթ այս մէթոտները Եւրոպայի մեծ հիւանդանոցներու և քլինիքներու մէջ հրաշալի արդիւնքներ կուտան։ Գալվանոֆորեան դրութիւնը, զոր Ֆրանսական Բժշկակ. Ակադիմեան ընդունեց որպէս լաւագոյն միջոցներէն մին Թոքախտի դարմանման, Արեւելքի մէջ, առաջին անգամ սոյն հաստատութեան մէջ սկսած է գործադրուիլ։

Տօքթ. Միհրան Քէշիշեան ունի նաև քիմիական և միքրոսկոպական աշխատանոց մը ուր կ'ըլլան մէզի, խուխի, արեան, թարախի և վենեռական հիւանդ. համար Իւլբրա Միքրոսկոպիկ քննութիւններ։ Այս լապորատորը յատուկ է միայն իր անձնական հիւանդներուն և յանձնուած՝ վարժ և վկայեալ Քիմիագէտի։

Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր, բացի կիրակիէ 8—12 և 3—5 եւ ժամադրութեամբ։

Զորեքշաբթի օրերը մինչեւ կէսօր- վկայեալ աղքատներու միայն ձրի, մուտքի վճարում չիկայ

ՀԱՍՑԷ.— Դամասկոսի փողոց, օիտակի վրայ, Հայ Կաթոլիկ եկեղեցիի մօտ Միւսավվարի մեծ օճնքը։

Թղթակցութեան հասցէ.— Փոսթ արկղ թիւ 691 Պէյրութ։

ՄԵՐ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ

Մեր բաժանորդներէն անոնք որոնք մինչեւ այժմ չեն վճարած իրենց անցեալ տարուան բաժանելիները թող հանին ամենամօտիկ ժամանակի մէջ փութացնել իրենց պարտքերը, հակառակ պարագային ստիպուած ենք ուրիշ միջոցներու դիմել։ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՏՊԱՐԱՆ ԼԻԲԱՆԱՆ

ՊՈՒՐԶ ՓԼԱՍ ՏԸ ՔԱՆՕՆ

ՓՈՂՈՑ ԻՔԱԼԻ ԹԻՒ 9 ՊԷՅՐՈՒԹ

Պատիւ ունինք յայտնելու յարգոյ հասարակութեան. թէ՝ Հայերէն, Ֆրանսերէն և Արաբերէն լաւագոյն տեսակի եւ բոլորովին նոր գրերով, ինչպէս նաև լաւագոյն մեքենաներով՝ կը տպագրենք տպարանական ամէն տեսակի գործեր։

Առեւտրական եւ վանական. թուղթեր, տեսակներ եւ հաշուեցուցակներ։

Այցեքարտեր, պահարանի եւ թուղթի անթեթներ։

Հարսանեկան եւ այլ հրաւիրագրեր, ամէն կարգի ոճերով, ազգեր եւ երաշխաւորագրեր։

Փոքր ու միջակ պրոշիւրներ, պարբերաթերթեր՝ եբեք լեզուաւ։

Շրջաններէն եղած ապատրանքները կը կատարուին փութով և դիւրամատչելի պայմաններու տակ։ Գիներու աբաստակարգ զեղչ ամէն տեսակ աշխատութիւններու համար՝ կատարեալ ճշդապահութիւն։

Դիմեցէք Տպարան ԼԻԲԱՆԱՆ ի՛ և զոհ պիտի մնաք։

Վարչութիւն

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Ռնիկ խարբերդ քաղաքի Ս. Ստեփանոց թաղէն Օր. Լուսիա Զարբշեան, կը փնտռէ իր եղբայրը Ստեփան Պետրոս կամ Զարբշեանը, որ տարագրութեան ժամանակ անցած է Յունաստան եւ անկից ալ Ամերիկա, որուն հասցէն էր՝

Mr. Stepan Bédrosian 50 So Bridge Morcester Mars U. S. A.

Կը խնդրուի տեղեկացնել իր նոր հասցէն խմբագրութեանս միջոցաւ կամ ուղղակի հետեւեալ հասցէին՝

Jurof Boulanger o'o Lusia Kewbaoian Bab Idris Beyrouth (Syrie)

Պրն. Մովսէս Աբրահամեան՝ որ այժմ կը բնակի Թրիփոլի (լուսանկարիչ)՝ վեց ամիսներէ ի վեր իր եղբօր՝ Պրն. Եագուպ Աբրահամեանէ լուր չէ ստացած։ Եղբայրը Մարսէյլ ըլլալ կը կարծուի: Լուր ունեցողներէն կը խնդրուի որ բարի ըլլան «Լիբանանի»ի միջոցաւ իմացնել Պրն. Մովսէս Աբրահամեանի։

Եղբօրը հասցէն է.

°/o Monsieur selebre
47 Rue St. Aspars
Me lum
Seine - et Marne - France

ԴԵՂԱՐԱՆ ՔԱԼԱՄԵԱՆ

ՄԻՇԻՄԸ ՕՐԻԷՆԹԷԼԻ ԴԻՄԱՑ

ՊԱՊ—ԷԼ—ՖԱՐԱՃ (ՀԱԼԷՊ)

Դեղարանիս մէջ կը պատրաստուին դիւրամատչելի գիներով եւ մեծ իրացամէսվ՝ ամէն տեսակ դեղազրեր. ազգատներուն մասնաւոր զեղչ. օրաբաշխ ամէն օրերը բժշկական ձրի ճնշութիւն՝ անկարողներուն համար, քաղաքիս ծանօթ բժիշկներուն կողմէ, կը գտնուի նաեւ միքրոպազնական աշխատանոց մը, ուր ամէն տեսակ ճնշութիւններ կը կատարուին.

Դիմեցէք՝ եւ զոհ պիտի մնամ։ 165—16

ՍԻԿԱՐԷԹԻ ՄԵԾ ԳՈՒԾԱՐԱՆ

ՄԸՆՈՒԿԵՐԸՆ ԵՒ ԸՆԿԵՐՔ.

ՖԸՐԸՆ ՇԸՊՊԷՌ—ՇԷՅԵԱՀ

Կը պատրաստուին ամէն տեսակի լաւագոյն ծխախոտէ սիկարէթներ, կատարելապէս դիւրամատչելի գիներով, մեր սիկարէթները կը ծախուին ամէն կողմ, քէմբերը, շուկայի ծխախոտի վաճառատունները։

Մի՛այն ծխեցէք Մանուկեան սիկարէթները, որոնք թէ դիւրամատչելի եւ թէ լաւագոյն են բոլոր Լիբանանեան սիկարէթներուն մէջ

ԳԼԽԱՐԿ ՆՈՐՈԳՈՂ ԵՒ ՇԻՆՈՂ

ՏԻՄԹԻԹԻՒ ՆԻՔՕԼԱ ՀԱՏՏԱՏ

Ամէն անոնք որոնք գլխարկ շինելու եւ նորոգելու պէտք ունին թող դիմեն Տիմթիթի Նիքօլա Հատտատի վաճառատունը, որ կը գտնուի Կուրօ փողոցին վրայ, Ըէմէյլի թիւ 589-571 Պէյրութ։

ԿՕՇԿԱԿԱՐ

Ե. ԵՊԻԷԼԵԱՆ եւ Ե. ԴԷՆԻԷԼԵԱՆ ԸՆԿԵՐՔ.

Մեր բացած մեծ աշխատանոցին մէջ, կը պատրաստուին ԱՄԵՆԱՆՈՒՐԲ ՈՒ ԱՄԵՆԱՎԵՐՋԻՆ ՄՕՏԱՑՈՎ արանց եւ կանանց յատուկ կօշիկներ.

Կը բաւէ միայն դիմել, Ձեր իսկ համոզումով հաստատելու համար մեր վարպետութիւնը ու մեր ձեռքէն ելած գործերու շիքութիւնը, որոնք ամենադժուարահաճներն իսկ կը գոհացնեն։

ԾԱՆՕԹ.— Մեր աշխատանոցը կը գտնուի Կուրօ փողոց թիւ 154 Ըմէյլի։

178—185